

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000300

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-08-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бершов Геннадій Євгенович

2. Hennadii Y. Bershov

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 12.00.09

Назва наукової спеціальності: Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-09-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.700.01

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.41

Тема дисертації:

1. Теоретико-правові та праксеологічні основи використання спеціальних знань при розслідуванні військових злочинів
2. Theoretical, legal and praxeological bases of the use of special knowledge in the investigation of military crimes

Реферат:

1. У дисертації вперше проведено комплексне дослідження теоретико-правових та праксеологічних основ використання спеціальних знань при розслідуванні військових злочинів. Встановлено, що розслідування військових злочинів досліджується науками кримінального циклу з різних аспектів: кримінально-правового, кримінологічного, кримінального процесуального та криміналістичного. Наголошено, що у наукових дослідженнях основна увага приділяється питанням кримінальної відповідальності як групи військових злочинів, так і окремих їх різновидів; призначення військовослужбовцям покарання; кримінологічної характеристики вказаних протиправних діянь і їх запобігання. При цьому кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти виявлення та розслідування військових злочинів висвітлено фрагментарно, що вказує на необхідність більш інтенсивного здійснення наукових пошуків у цьому напрямку. Зазначено, що невід'ємною складовою теоретичних основ дослідження військових злочинів є з'ясування стану правозастосовної практики розслідування названих кримінальних правопорушень. З'ясовано, що

правозастосовна практика розслідування військових злочинів відображає рівень: нормативного врегулювання кримінальної процесуальної діяльності; організації розслідування; наукового, методичного та ресурсного забезпечення; ефективності процесу розслідування окресленої категорії кримінальних правопорушень. При цьому правозастосовна практика розслідування військових злочинів змінювалася під впливом багатьох чинників. Виокремлено й охарактеризовано ознаки військових злочинів, які визначають їх сутність: сферу їх учинення (проходження та несення військової служби); способи вчинення (порушення встановленого порядку проходження та несення військової служби) та сліди злочину, зумовлених військовою сферою; особу злочинця (вчиняються військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також їх співучасниками, іншими особами, визначеними законом). Наголошено на необхідності розмежовувати військові та воєнні злочини. Запропоновано визначення поняття «військові злочини» як об'єкту криміналістичного дослідження. Доведено, що криміналістична класифікація військових злочинів дозволяє сформувати відповідні криміналістичні методики, а також правильно обрати напрям, засоби, тактику та програму розслідування. Здійснено криміналістичну класифікацію військових злочинів за змішаним критерієм, який зумовлений кримінально-правовими та криміналістично значимими ознаками вказаних кримінальних правопорушень, а саме особи злочинця, спрямуванням, обстановкою та способами вчинення. З'ясовано, що загально-правова характеристика військових злочинів дозволить усебічно дослідити вказані діяння, уявити їх сутність, що зі свого боку полегшить та підвищить якість кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень проти несення (проходження) встановленого порядку військової служби. З'ясовано, що загально-правова характеристика військових злочинів формується з урахуванням кримінально-правових ознак вказаних кримінальних правопорушень і визначає особливості військової служби; встановленого порядку проходження (несення) військової служби; військовослужбовців, військовозобов'язаних і резервістів під час проходження зборів як суб'єктів злочину. Порядок проходження військової служби відрізняється залежно від виду військової служби, а значить обов'язкові та факультативні елементи складів окремих видів військових злочинів теж різняться.

2. In the dissertation, for the first time, a comprehensive of the theoretical-legal and praxeological foundations of the use of special knowledge in the investigation of military crimes has been carried out. It has been established that the investigation of military crimes is studied by the sciences of the criminal cycle from various aspects: criminal law, criminology, criminal procedural and criminology. It has been emphasized that in scientific research, the main attention is paid to the issues of criminal liability of both the group of military crimes and their individual varieties; assigning punishment to military personnel; criminological characteristics of the specified illegal acts and their prevention. At the same time, the criminal procedural and forensic aspects of the detection and investigation of military crimes have been highlighted in a fragmentary way, which indicates the need for more intensive scientific research in this direction. It has been noted that an integral component of the theoretical foundations of the study of military crimes is the clarification of the state of law enforcement practice in the investigation of the mentioned criminal offenses. It has been found that the law enforcement practice of investigating military crimes reflects the level of: regulatory regulation of criminal procedural activity; investigation organization; scientific, methodical and resource support; effectiveness of the investigation process of the outlined category of criminal offenses. At the same time, the law enforcement practice of investigating military crimes changed under the influence of many factors. The features of military crimes that determine their essence have been distinguished and characterized: the scope of their commission (passing and carrying out military service); ways of committing (violation of the established order of passing and carrying out military service) and traces of the crime caused by the military sphere; the identity of the criminal (perpetrated by military personnel, conscripts and reservists during assembly, as well as their accomplices, other persons defined by law). The need to distinguish between military and war crimes is emphasized. The definition of the concept of «military crimes» as an object of forensic research has been proposed. It has been proven that the forensic classification of military crimes allows the formation of appropriate forensic methods, as well as the correct choice of the direction, means, tactics and investigation program. The criminalistic classification of military crimes has been carried out according to a mixed

criterion, which is determined by the criminal-legal and forensically significant features of the indicated criminal offenses, namely, the characteristics of the criminal's personality, direction, environment and methods of commission. It has been found that the general legal characterization of military crimes will allow a comprehensive investigation of the specified acts, to clarify their essence, which in turn will facilitate and increase the quality of the criminal-legal qualification of criminal offenses against carrying (passing) the established order of military service. It has been found that the general legal characterization of military crimes is formed taking into account the criminal-legal features of the specified criminal offenses and determines the specifics of military service; established order of military service; servicemen, conscripts and reservists during assembly as subjects of a crime. The procedure for completing military service differs depending on the type of military service, which means that the mandatory and optional elements of the composition of certain types of military crimes also differ.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Бершов Г. Є. Щодо визначення поняття військових злочинів. Європейські перспективи. 2016. № 2. С. 216п221.
- 2. Бершов Г. Є. Правозастосовна практика розслідування військових злочинів. Право.ua. 2016. № 3. С. 225п228.
- 3. Бершов Г. Є. Види військових злочинів та їх вплив на формування на криміналістичну методику. Європейські перспективи. 2016. № 3. С. 217п221.
- 4. Бершов Г. Є. Наукова розробленість питання про розслідування військових злочинів. Право.ua. 2017. № 1. С. 244п248.
- 5. Бершов Г. Є. Спеціальні знання в кримінальному провадженні. Європейські перспективи. 2017. № 1. С. 238п241.
- 6. Бершов Г. Є. Кримінологічна характеристика військових злочинів. Наше право. 2017. № 2. С. 238п241.
- 7. Бершов Г. Є. Криміналістична характеристика військових злочинів. Право.ua 2017. № 3. С. 229п232.
- 8. Бершов Г. Є. Форми використання спеціальних знань під час розслідування військових злочинів. Наше право. 2018. № 1. С. 253п256.
- 9. Бершов Г. Є. Організаційні форми використання спеціальних знань під час розслідування військових злочинів. Європейські перспективи. 2019. № 4. С. 245п249.
- 10. Бершов Г. Є. Особливості залучення спеціаліста до проведення процесуальних дій під час розслідування військових злочинів. Право.ua. 2020. № 1. С. 249п254.
- 11. Бершов Г. Є. Стан наукових досліджень військових злочинів і діяльності з їх виявлення та розслідування. Право.ua. 2021. № 3. С. 60п66.
- 12. Бершов Г. Є. Особливості залучення експерта під час розслідування військових злочинів. Наше право. 2022. № 1. С. 236п240.
- 13. Бершов Г. Є. Процесуальні форми використання спеціальних знань під час розслідування військових злочинів. Європейські перспективи. 2022. № 2. С. 233п237.
- 14. Бершов Г. Є. Вплив воєнного стану на правозастосовну практику розслідування військових злочинів. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2023. № 1 (28). С. 316п324.

- 15. Бершов Г. Є. Огляд судової практики в кримінальних провадженнях про військові злочини. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2023. № 2 (29). С. 350п360.
- 16. Бершов Г. Є. Особливості призначення товарознавчої експертизи військового майна, техніки та озброєння. Наше право. 2023. № 4. С. 252п256.
- 17. Бершов Г. Є. Стан наукової розробленості питання про спеціальні знання в кримінальному провадженні. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2023. № 3 (30). С. 339п345.
- 18. Бершов Г. Є. Військова експертиза у кримінальному провадженні. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2024. № 1 (31). С. 239п245.
- 19. Бершов Г. Є. Порядок проходження військової служби як об'єкт криміналістичного дослідження. Верховенство права. 2016. № 4. С. 227п231.
- 20. Бершов Г. Є. Прагматичні та праксеологічні основи дослідження розслідування військових злочинів. Верховенство права. 2017. № 2. С. 223п227.
- 21. Бершов Г. Є. Кримінально-правова характеристика військових злочинів. Верховенство права. 2018. № 1. С. 233п238.
- 22. Denysov A. I., Bershov H. Ye., Krykun V. V., Zhydovtseva O. Protection of Critical Infrastructure Facilities as a Component of the National Security. Cuestiones Políticas. 2021. Vol. 39, Iss. 71. Pp. 789п799.
- 23. Bershov H. Ye, Hrytenko O. A., Khashev V. H., Fialka M. I. Assessing and Evaluating the General Legal Characteristics of War Crimes: A Basic Necessity or a Confused Platform. Ius Humani. Law Journal. 2022. Vol. 11, No. 1. Pp. 43п60.
- 24. Bershov H. Ye., Danshyn M. V., Korotiuk O. V., Pavlichenko V. M. Reassessing the concept and classification of war crimes in modern law understanding. Revista do Curso de Direito do UNIFOR. 2022. Vol. 13, No. 1. Pp. 172п188.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринюк Володимир Олексійович

2. VOLODYMYR O. HRYNIUK

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чаплинський Костянтин Олександрович

2. Kostiantyn O. Chaplynskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірковець Дмитро Михайлович

2. Dmytro M. Mirkovets

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне бюро розслідувань

Код за ЄДРПОУ: 41760289

Місцезнаходження: вул. Панаса Мирного, буд. 28, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сокурєнко Валерій Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Комзюк Анатолій Трохимович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Абламський Сергій Євгєнович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна